

OMSORGSPLAN Forældreudgave

Denne plan skal opfattes som et ”beredskab”, der kan bruges, når ”det, der ikke må ske” sker.

1. Skilsmisse, alvorlig sygdom, kaossituationer o.l.
2. Når et barn mister – i nærmeste familie.
3. Når skolen mister – en elev
4. Når skolen mister en medarbejder

Bilag:

- Børns forståelse af døden.

For at tage **del i** kræves ikke et overmenneske – kun et medmenneske.

Alligevel er det legalt ikke at kunne, bare man sikrer sig, at en anden tager over.

Konkrete forløb foregår i tæt samarbejde mellem implicerede medarbejdere og ledelse.

Planen deles ud til samtlige medarbejdere. HUSK nye.

Revideres/repeteres 1 gang årligt. (Personalemøde, MED-udvalg og Skolebestyrelse).

Der orienteres om planen på forældremøderne ved skolestart.

Det er vigtigt, at forældre orienterer os, når der sker noget alvorligt for børnene.

Revideret den 16.08.21.

OMSORGSPLAN Forældreudgave

1. Skilsmisse, alvorlig sygdom, kaossituationer o.l.

Når ovenstående erfarer, orienteres klasselærer. Klasselærer er forpligtet på, at alle omkring klassen, SFO og ledelsen orienteres.

Klasselærer, evt. sammen med en anden ressourceperson (SFO eller anden kollega) kontakter hjemmet for at finde ud af:

- Hvad der skal gøres.
- Hvem der skal orienteres.
- Hvilken rolle skolen skal tage sig på.

Aftalen skal også indeholde anvisning på orientering af kammerater.

Aftalen forelægges nødvendige personer.

Klasselærer sørger for opfølgning. Det er vigtigt at holde løbende kontakt med hjemmet både under fraværet og i den første tid efter elevens tilbagevenden til skolen.

OMSORGSPLAN Forældreudgave

2. Når et barn mister – i nærmeste familie

Når ovenstående erfarer, orienteres klasselærer. Klasselærer er forpligtet på, at alle omkring klassen, SFO og ledelsen orienteres.

Klasselærer, evt. sammen med en anden ressourceperson (SFO eller anden kollega) kontakter hjemmet for at finde ud af:

- Hvad der skal gøres.
- Hvem der skal orienteres.
- Hvilken rolle skolen skal tage sig på.

Aftalen skal også indeholde anvisning på orientering af kammerater.

Aftalen forelægges nødvendige personer.

Personalet orienteres.

Følgende overvejes:

- Besøg i hjemmet.
- Deltage i begravelse – lærer/klasse.
- Besøge gravsted.

Klassen sender blomster. Skolen sender blomsterhilsen.

Sker dødsfaldet i ferien – gennemføres det, der er muligt af proceduren., resten efter ferien.

Opfølgning efter aftale med efterlevende voksen og barn.

Evt. emnearbejde: Sorg/tab/livsmød.

Klasselærer sørger for opfølgning. – Er opmærksom over for eleverne og deres sorgreaktioner. Sundhedsplejerske, psykolog, Familiehuset, sorggruppe, eller præst kan kontaktes som gæstelærere.

OMSORGSPLAN Forældreudgave

3. Når skolen mister en elev.

Når ovenstående erfarer, orienteres klasselærer. Klasselærer er forpligtet på, at alle omkring klassen, SFO og ledelsen orienteres.

Klasselærer evt. sammen med en anden ressourceperson (SFO eller anden kollega) kontakter hjemmet for at finde ud af:

- Hvad der skal gøres.
- Hvem der skal orienteres.
- Hvilken rolle skolen skal tage sig på.

Aftalen skal også indeholde anvisning på orientering af kammerater.

Aftalen forelægges nødvendige personer.

Personalet orienteres.

Skolelederen sørger for, at der kommer en dødsannonce i Dagbladet.

Følgende overvejes:

- Besøg i hjemmet.
- Fælles mindehøjtidelighed.
- Flaget sættes på halv. (Klasse, søskendes klasser, hele skolen.)
- Tom plads – markering. (Billede, lys, blomster.)
- Deltage i begravelse – medarbejdere/klasse/ledelsen.
- Besøge gravsted.

Klassen sender blomster. Skolen sender krans med bånd.

Sker dødsfaldet i ferien – gennemføres det, der er muligt af proceduren, resten efter ferien.

Evt. emnearbejde: Sorg/tab/livsmød.

Forældrene orienteres. Skolens forslag til mindehøjtidelighed drøftes med forældrene.

OMSORGSPLAN Forældreudgave

Klasselærer sørger for opfølgning. – Er opmærksom over for eleverne og deres sorgreaktioner. Sundhedsplejerske, psykolog, Familiehuset, sorggruppe eller præst kan kontaktes som gæstelærere.

Bilag:

Børns forståelse af døden.

Børns forståelse af døden hænger nøje sammen med, hvor gamle de er. Det samme gælder for de forestillinger, de gør sig i forbindelse med deres fars eller mors død.

I store træk kan man opdele i følgende grupper fra 2 – 18 år.

2 – 4 år: Små børn opfatter ikke døden som endelig. De kan ikke forstå, at den døde far eller mor ikke vender hjem. De føler sig forladt. Små børn stiller ofte vanskelige spørgsmål som:

- Kommer far/mor ikke snart hjem igen?
- Hvor er far/mor henne?
- Hvad laver far/mor?

Små børn kan plages af stærke skyldfølelser, som ikke altid er logiske. Et barn kan eksempelvis tro, at faderen eller moderen er syg, fordi de sagde "dumme far/mor".

5 – 9 år: Børn i denne alder forstår gradvis, at døden er uigenkaldelig, det er ikke usædvanligt, at de forestiller sig døden som en person. De tænker intenst over, hvordan det mon er at være død. Børn blander ofte fantasi og virkelighed sammen. Hvis de ikke får lejlighed til at se deres døde far/mor, kan de tro, at den døde ser lige så uhyggelig ud som eksempelvis døde og dræbte i en voldsfilm.

10 – 11 år: Forholdet til døden begynder at minde om de voksnes. De forstår, at døden er uundgåelig. Børnene gør sig i den alder store spekulationer over, hvad der sker efter døden. Angsten for selv at dø er stor, og børnene har ofte vanskeligt ved at falde i søvn eller at sove.

OMSORGSPLAN Forældreudgave

Børns forståelse af døden. – fortsat.

12 – 13 år: Børnene er ofte i stand til at beherske eller fortrænge deres angst – modsat mindre børn. Det er ikke usædvanligt, at børn i denne aldersgruppe siger, at de ikke er bange for døden. Børnene er meget påvirkede af, hvordan de voksne i deres nærhed taler om døden. Fornemmer børnene, at døden og talen om den afdøde er tabu, holder de deres tanker for sig selv.

14 – 18 år: Børnene er i en fase af livet, hvor de frigør sig fra hjemmet. Det gør det ofte ekstra svært at bearbejde tabet og sorgen. Mange føler, at dødsfaldet forhindrer dem i at leve og more sig som andre unge. De får dårlig samvittighed og undertrykker deres egne behov.

Reaktionerne spænder fra at spille høj musik - til den totale fornægtelse af sorgen. Har der været mange konflikter mellem barnet og den døde, kan det fremkalde stærke minder, som giver en dybtfølt skyldfølelse. Tanker om selvmord for at genforenes med den døde kan forekomme.

OMSORGSPLAN Forældreudgave

Pjecer og bøger fra Kræftens Bekæmpelse:		
	Hvad fejler du far?	
	Kræft og sorg.	
	Når forældre dør.	
	Ved livets afslutning.	
	Unge sorg – omsorg for unge.	Af Nygaard, Bibi og Marianne Paulsen (1992)
	Et godt liv kan ikke måles på en kalender.	Af Roth, Flemming.
	Solsort og snefnug.	Novellesamling 1999
Video:	Om sorg.	
	Når livet går sin vej.	
	Hunden der smilede.	

Revideret den 16.08.21